Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 15 września 2016 r.*

Odesłanie prejudycjalne

Społeczeństwo informacyjne
Swobodny przepływ usług
Bezprzewodowa sieć lokalna (WLAN) przedsiębiorcy
Swobodne publiczne udostępnienie
Odpowiedzialność usługodawców będących pośrednikami
Zwykły przekaz
Dyrektywa 2000/31/WE Artykuł 12
Ograniczenie odpowiedzialności
Nieznany użytkownik tej sieci
Naruszenie praw podmiotów praw do utworu chronionego
Obowiązek zabezpieczenia sieci

Odpowiedzialność cywilna przedsiębiorcy

W sprawie C-484/14

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Landgericht München I (sąd okręgowy Monachium I, Niemcy) postanowieniem z dnia 18 września 2014 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 3 listopada 2014 r., w postępowaniu:

Tobias Mc Fadden

przeciwko

Sony Music Entertainment Germany GmbH,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: L. Bay Larsen, prezes izby, D. Šváby, J. Malenovský (sprawozdawca), M. Safjan i M. Vilaras, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar,

sekretarz: V. Tourrès, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 9 grudnia 2015 r.,

* Język postępowania: niemiecki.

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu T. Mc Faddena przez A. Hufschmida oraz C. Fritz, Rechtsanwälte,

— w imieniu Sony Music Entertainment Germany GmbH przez B. Frommera, R. Bislego oraz M. Hügela, Rechtsanwälte,

— w imieniu rządu polskiego przez B. Majczynę, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez K.P. Wojcika oraz F. Wilmana, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 16 marca 2016 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywy o handlu elektronicznym) (Dz.U. 2000, L 178, s. 1).

2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach sporu pomiędzy Tobiasem Mc Faddenem a Sony Music Entertainment Germany GmbH (zwaną dalej „Sony Music”) w przedmiocie ewentualnej odpowiedzialności T. Mc Faddena za użycie przez osobę trzecią bezprzewodowej sieci lokalnej [*Wireless local area network* (WLAN)], której operatorem jest T. Mc Fadden, do publicznego udostępnienia, bez uzyskania zgody, fonogramu wyprodukowanego przez Sony Music.

Ramy prawne

Prawo Unii

Dyrektywa 98/34

3 Parlament Europejski i Rada przyjęły w dniu 22 czerwca 1998 r. dyrektywę 98/34/WE ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. 1998, L 204, s. 37), zmienionej dyrektywą 98/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 lipca 1998 r. (Dz.U. 1998, L 217, s. 18) (zwaną dalej „dyrektywą 98/34”).

4 Motywy 2 i 19 dyrektywy 98/48 przewidują:

„(2) Szeroka różnorodność usług, w rozumieniu art. 59 i 60 traktatu [WE, obecnie art. 46 i 57 TFUE], skorzysta z możliwości zapewnianych przez społeczeństwo informacyjne, świadczonych na odległość, drogą elektroniczną i na indywidualne żądanie odbiorcy usług.

[…]

(19) Zgodnie z art. 60 traktatu [WE, obecnie art. 57 TFUE] poddanym wykładni w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości, przez »usługi« rozumieć należy usługi świadczone normalnie za wynagrodzeniem; charakterystyka ta nie istnieje w przypadku działań podejmowanych z wyłączeniem względów ekonomicznych przez państwo w ramach jego obowiązków, w szczególności w dziedzinach: społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i sądowej […]".

5 Artykuł 1 dyrektywy 98/34 stanowi:

„Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

[…]

2) »usługa« każda usługa społeczeństwa informacyjnego, to znaczy każda usługa normalnie świadczona za wynagrodzeniem, na odległość, drogą elektroniczną i na indywidualne żądanie odbiorcy usług.

[…]".

Dyrektywa 2000/31

6 Motywy 18, 41, 42 i 50 dyrektywy 2000/31 mają następujące brzmienie:

„(18) Usługi społeczeństwa informacyjnego obejmują szeroki zakres rodzajów działalności gospodarczej prowadzonych w trybie online […]; usługi społeczeństwa informacyjnego nie ograniczają się wyłącznie do usług dających sposobność do zawierania umów online, ale, o ile stanowią one działalność gospodarczą, dotyczą także usług, które nie są wynagradzane przez tych, którzy je otrzymują, takie jak usługi polegające na oferowaniu informacji online lub informacji handlowych lub zapewniających narzędzia umożliwiające szukanie, dostęp oraz pozyskiwanie danych; w usługach społeczeństwa informacyjnego mieszczą się także usługi, które polegają […] na zapewnianiu możliwości dostępu do sieci komunikacyjnej […].

[…]

(41) Niniejsza dyrektywa ustala równowagę między różnymi interesami oraz ustanawia zasady, które mogą służyć za podstawę norm i umów branżowych.

(42) Wyłączenia w dziedzinie odpowiedzialności ustanowione w niniejszej dyrektywie obejmują jedynie przypadki, w których działalność podmiotu świadczącego usługi społeczeństwa informacyjnego jest ograniczona do technicznego procesu obsługi i udzielania dostępu do sieci komunikacyjnej, w której informacje udostępniane przez osoby trzecie są przekazywane lub przechowywane czasowo, w celu poprawienia skuteczności przekazu; działanie takie ma charakter czysto techniczny, automatyczny i bierny, który zakłada, że podmiot świadczący usługi społeczeństwa informacyjnego nie posiada wiedzy o informacjach przekazywanych lub przechowywanych ani kontroli nad nimi.

[…]

(50) Ważne jest, aby proponowana dyrektywa w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym oraz niniejsza dyrektywa weszły w życie w tym samym czasie w celu ustanowienia jasnych ram prawnych właściwych dla odpowiedzialności pośredników w przypadku naruszenia na poziomie wspólnotowym prawa autorskiego i praw pokrewnych".

7 Artykuł 2 tej dyrektywy, zatytułowany „Definicje”, stanowi:

„Do celów niniejszej dyrektywy następujące pojęcia oznaczają:

a) »usługi społeczeństwa informacyjnego«: usługi w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy [98/34];

b) »usługodawca«: każda osoba fizyczna lub prawna, która świadczy usługę społeczeństwa informacyjnego;

[…]”.

8 Wspomniana dyrektywa obejmuje w ramach sekcji 4 rozdziału II, zatytułowanej „Odpowiedzialność usługodawców będących pośrednikami”, art. 12–15.

9 Artykuł 12 tejże dyrektywy, zatytułowany „Zwykły przekaz”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, żeby w przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na transmisji w sieci telekomunikacyjnej informacji przekazanych przez usługobiorcę lub na zapewnianiu dostępu do sieci telekomunikacyjnej usługodawca nie był odpowiedzialny za przekazywane informacje, jeżeli:

a) nie jest inicjatorem przekazu;

b) nie wybiera odbiorcy transmisji; oraz

c) nie wybiera oraz nie modyfikuje informacji zawartych w przekazie.

[…]

3. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na możliwość wymagania od usługodawcy przez sądy lub organy administracyjne, zgodnie z systemem prawnym państw członkowskich, żeby przerwał naruszenia prawa lub im zapobiegł”.

10 Artykuł 13 ust. 1 dyrektywy 2000/31, zatytułowany „Caching”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, żeby w przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na transmisji w sieci telekomunikacyjnej informacji przekazanych przez usługobiorcę usługodawca nie był odpowiedzialny z tytułu automatycznego, pośredniego i krótkotrwałego przechowywania tej informacji dokonywanego w celu usprawnienia późniejszej transmisji informacji na żądanie innych usługobiorców, pod warunkiem że:

a) usługodawca nie modyfikuje informacji;

b) usługodawca przestrzega warunków dostępu do informacji;

c) usługodawca przestrzega zasad dotyczących aktualizowania informacji, określonych w sposób szeroko uznany i używany w branży;

d) usługodawca nie zakłóca dozwolonego posługiwania się technologią, szeroko uznaną i używaną w branży w celu uzyskania danych o korzystaniu z informacji;

oraz

e) usługodawca niezwłocznie usuwa lub uniemożliwia dostęp do przechowywanych informacji, gdy uzyska wiarygodną wiadomość, że informacje zostały usunięte z początkowego źródła transmisji lub dostęp do nich został uniemożliwiony albo gdy sąd lub organ administracyjny nakazał usunięcie informacji lub uniemożliwienie dostępu do niej".

11 Artykuł 14 tej dyrektywy, zatytułowany „Hosting", przewiduje:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, żeby w przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na przechowywaniu informacji przekazanych przez usługobiorcę usługodawca nie był odpowiedzialny za informacje przechowywane na żądanie usługobiorcy, pod warunkiem że:

a) usługodawca nie ma wiarygodnych wiadomości o bezprawnym charakterze działalności lub informacji, a w odniesieniu do roszczeń odszkodowawczych – nie wie o stanie faktycznym lub okolicznościach, które w sposób oczywisty świadczą o tej bezprawności;

lub

b) usługodawca podejmuje niezwłocznie odpowiednie działania w celu usunięcia informacji lub uniemożliwienia dostępu do informacji, gdy uzyska takie wiadomości lub zostanie o nich powiadomiony.

2. Ustęp 1 nie ma zastosowania, jeżeli usługobiorca działa z upoważnienia albo pod kontrolą usługodawcy.

3. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na możliwość wymagania od usługodawcy przez sądy lub organy administracyjne, zgodnie z systemem prawnym państw członkowskich, żeby przerwał on naruszenia prawa lub im zapobiegł oraz nie ma wpływu na możliwość ustanowienia procedur regulujących usuwanie lub uniemożliwianie dostępu do tych informacji przez państwa członkowskie".

12 Artykuł 15 ust. 1 wspomnianej dyrektywy, zatytułowany „Brak ogólnego obowiązku w zakresie nadzoru", stanowi:

„Państwa członkowskie nie nakładają na usługodawców świadczących usługi określone w art. 12, 13 i 14 ogólnego obowiązku nadzorowania informacji, które przekazują lub przechowują, ani ogólnego obowiązku aktywnego poszukiwania faktów i okoliczności wskazujących na bezprawną działalność".

Dyrektywa 2001/29

13 Motyw 16 dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. 2001, L 167, s. 10) brzmi:

„Odpowiedzialność związana z działaniami w środowisku sieciowym dotyczy nie tylko praw autorskich i pokrewnych, lecz również takich obszarów, jak zniesławienie, wprowadzająca w błąd reklama lub naruszenie znaków towarowych i jest skierowana horyzontalnie w dyrektywie [2000/31], która wyjaśnia i harmonizuje różne kwestie prawne dotyczące usług świadczonych w społeczeństwie informacyjnym, w tym w dziedzinie handlu elektronicznego. Niniejszą dyrektywę należy wdrożyć w terminie analogicznym do terminu wyznaczonego dla dyrektywy o handlu elektronicznym, uwzględniając, że wspomniana dyrektywa ustanawia zharmonizowane ramy zasad i przepisów dotyczących między innymi niektórych istotnych części niniejszej dyrektywy. Niniejsza dyrektywa nie narusza przepisów dotyczących odpowiedzialności zawartych w wymienionej dyrektywie".

Dyrektywa 2004/48

14 Artykuł 2 dyrektywy 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz.U. 2004, L 157, s. 45), zatytułowany „Zakres", stanowi:

„[…]

3. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na:

a) […] dyrektywę [2000/31], a zwłaszcza art. 12–15 dyrektywy [2000/31];

[…]".

Prawo niemieckie

15 Paragrafy 7–10 Telemediengesetz (ustawy o mediach elektronicznych) z dnia 26 lutego 2007 r. (BGBl. I, s. 179), po raz ostatni zmienionej ustawą z dnia 31 marca 2010 r. (BGBl. I, s. 692), transponują do prawa krajowego przepisy art. 12–15 dyrektywy 2000/31.

16 Paragraf 7 Telemediengesetz ma następujące brzmienie:

„1. Usługodawcy są na mocy ogólnych ustaw odpowiedzialni za własne informacje, które są przez nich udostępniane do używania.

2. Usługodawcy w rozumieniu §§ 8–10 nie są zobowiązani do nadzorowania przekazywanych lub przechowywanych przez nich informacji ani do poszukiwania faktów i okoliczności wskazujących na bezprawną działalność. Nałożone na podstawie ogólnych ustaw obowiązki dotyczące usunięcia lub uniemożliwienia używania informacji pozostają nienaruszone także w przypadku braku odpowiedzialności usługodawcy na mocy §§ 8–10 […]".

17 Paragraf 8 ust. 1 Telemediengesetz stanowi:

„Usługodawcy nie są odpowiedzialni za informacje, które przekazują w sieci komunikacyjnej lub do których zapewniają dostęp dla celów używania, o ile:

1) nie są inicjatorami przekazu,

2) nie wybrali odbiorcy transmisji, oraz

3) nie wybrali ani nie zmodyfikowali informacji zawartych w przekazie.

Zdanie pierwsze nie ma zastosowania, jeśli usługodawca współpracuje rozmyślnie z jednym ze swoich usługobiorców w celu bezprawnego działania".

18 Paragraf 97 Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz) (ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych) z dnia 9 września 1965 r. (BGBl. I, s. 1273), po raz ostatni zmienionej ustawą z dnia 1 października 2013 r. (BGBl. I, s. 3728), stanowi:

„1. Kto bezprawnie narusza prawo autorskie lub inne prawo chronione na mocy niniejszej ustawy, może zostać przez poszkodowanego wezwany do usunięcia naruszenia, a w przypadku zagrożenia powtórnego naruszenia – do jego zaniechania. Roszczenie o zaniechanie przysługuje także wtedy, gdy naruszenie zagraża po raz pierwszy.

2. Kto popełnia naruszenie umyślnie lub przez niedbalstwo, jest wobec poszkodowanego zobowiązany do naprawienia powstałej szkody […]”.

19 Paragraf 97a Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte stanowi:

„1. Pokrzywdzony powinien przed rozpoczęciem postępowania sądowego wezwać sprawcę do zaniechania i umożliwić mu zakończenie sporu poprzez złożenie obwarowanego odpowiednią karą umowną zobowiązania do zaniechania.

[…]

3. Jeżeli wezwanie do zaniechania naruszenia jest zasadne […], można żądać zwrotu wydatków koniecznych […]”.

Orzecznictwo krajowe dotyczące pośredniej odpowiedzialności podmiotów świadczących usługi społeczeństwa informacyjnego (Störerhaftung)

20 Z postanowienia odsyłającego wynika, że w prawie niemieckim dana osoba może ponosić odpowiedzialność za naruszenie prawa autorskiego lub praw pokrewnych dokonane przez nią bezpośrednio (*Täterhaftung*) lub pośrednio (*Störerhaftung*). Paragraf 97 Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte jest bowiem interpretowany przez sądy niemieckie w ten sposób, że odpowiedzialność w przypadku naruszenia może ponosić osoba, która nie będąc sprawcą naruszenia ani pomocnikiem, rozmyślnie przyczynia się do jego popełnienia (*Störer*).

21 W tym względzie Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości, Niemcy) orzekł w wyroku z dnia 12 maja 2010 r., Sommer unseres Lebens (I ZR 121/08), że osoba prywatna będąca operatorem sieci wi-fi z dostępem do sieci Internet może zostać uznana za „*Störer*”, jeśli nie zabezpieczyła swojej sieci hasłem, pozwalając w ten sposób osobie trzeciej na naruszenie prawa autorskiego lub praw pokrewnych. Zgodnie z tym wyrokiem od takiego operatora sieci można w rozsądny sposób oczekiwać, że wprowadzi on środki zabezpieczające takie jak system identyfikacji za pomocą hasła.

Okoliczności faktyczne w postępowaniu głównym i pytania prejudycjalne

22 T. Mc Fadden prowadzi przedsiębiorstwo zajmujące się sprzedażą i wynajmem sprzętu oświetleniowego i nagłaśniającego.

23 Jest on operatorem bezprzewodowej sieci lokalnej oferującej bezpłatny i anonimowy dostęp do Internetu w pobliżu przedsiębiorstwa. W celu zapewnienia wspomnianego dostępu do Internetu T. Mc Fadden korzysta z usług przedsiębiorstwa telekomunikacyjnego. Dostęp do tej sieci rozmyślnie nie był chroniony w celu zwrócenia uwagi klientów okolicznych sklepów, przechodniów i sąsiadów na prowadzone przez niego przedsiębiorstwo.

24 Około 4 września 2010 r. T. Mc Fadden zmienił nazwę swojej sieci z „mcfadden.de” na „freiheitstattangst.de” w nawiązaniu do demonstracji na rzecz ochrony danych osobowych i przeciwko nadmiernej kontroli państwa.

25 W tym samym okresie bez zgody podmiotów praw został bezpłatnie udostępniony publicznie w Internecie utwór muzyczny za pośrednictwem bezprzewodowej sieci lokalnej, której operatorem był T. Mc Fadden. T. Mc Fadden twierdzi, że nie dokonał zarzucanego naruszenia, ale nie może wykluczyć dokonania naruszenia przez jednego z użytkowników jego sieci.

26 Sony Music jest producentem fonogramu tego utworu.

27 Pismem z dnia 29 października 2010 r. Sony Music wezwała T. Mc Faddena do zaniechania naruszenia jej praw do wspomnianego fonogramu.

28 W wyniku wezwania do zaniechania naruszenia T. Mc Fadden wniósł do sądu odsyłającego powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego lub prawa (*negative Feststellungsklage*). W odpowiedzi w ramach powództwa wzajemnego Sony Music zażądała od T. Mc Faddena, po pierwsze, wypłaty odszkodowania z tytułu bezpośredniej odpowiedzialności za naruszenie jej praw do wspomnianego fonogramu, po drugie, zaniechania naruszenia jej praw pod rygorem grzywny, po trzecie, zwrotu kosztów wezwania do zaniechania naruszenia oraz kosztów postępowania.

29 Wyrokiem z dnia 16 stycznia 2014 r., wydanym wobec T. Mc Faddena zaocznie, sąd odsyłający oddalił żądanie T. Mc Faddena i uwzględnił powództwo wzajemne Sony Music.

30 T. Mc Fadden wniósł sprzeciw od tego wyroku, argumentując, że ponoszenie przez niego odpowiedzialności jest wyłączone na mocy przepisów prawa niemieckiego dokonujących transpozycji art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31.

31 W ramach postępowania w sprawie sprzeciwu spółka Sony Music zażądała tytułem głównym utrzymania wspomnianego wyroku w mocy, a posiłkowo, w razie gdyby sąd odsyłający nie uznał bezpośredniej odpowiedzialności T. Mc Faddena, zasądzenia od niego odszkodowania na podstawie niemieckiego orzecznictwa dotyczącego odpowiedzialności pośredniej (*Störerhaftung*) operatorów bezprzewodowej sieci lokalnej ze względu na niezastosowanie środków zabezpieczających jego bezprzewodową sieć lokalną i wskutek tego umożliwienie osobom trzecim naruszania praw przysługujących Sony Music.

32 We wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym sąd odsyłający wskazuje, że skłania się do uznania, iż prawa przysługujące Sony Music zostały naruszone nie osobiście przez T. Mc Faddena, lecz przez nieznanego użytkownika jego bezprzewodowej sieci lokalnej. Jednakże sąd ten rozważa pośrednią odpowiedzialność (*Störerhaftung*) T. Mc Faddena ze względu na brak zabezpieczenia przez niego sieci, co umożliwiło anonimowe popełnienie tego naruszenia. Sąd odsyłający zastanawia się wszakże nad tym, czy przewidziane wyłączenie odpowiedzialności przewidziane w art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31, który został transponowany do prawa niemieckiego przez art. 8 ust. 1 zdanie pierwsze Telemediengesetz, nie stoi na przeszkodzie ponoszeniu przez T. Mc Faddena jakiejkolwiek odpowiedzialności.

33 W powyższych okolicznościach Landgericht München I (sąd okręgowy Monachium I, Niemcy) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 12 ust. 1 pierwszy człon zdania dyrektywy 2000/31 w związku z art. 2 lit. a) tej dyrektywy i w związku z art. 1 pkt 2 dyrektywy 98/34 należy interpretować w ten sposób, że »normalnie za wynagrodzeniem« oznacza, iż sąd krajowy musi stwierdzić, czy:
   a) dana osoba, która powołuje się na właściwość podmiotu świadczącego usługi, oferuje konkretną usługę normalnie świadczoną za wynagrodzeniem, lub
   b) istnieją w ogóle dostawcy na rynku, którzy oferują te lub porównywalne usługi za wynagrodzeniem, lub
   c) większość tych lub porównywalnych usług oferowana jest za wynagrodzeniem?

2) Czy art. 12 ust. 1 pierwszy człon zdania dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że »zapewnianie dostępu do sieci telekomunikacyjnej« oznacza, iż zgodne z dyrektywą zapewnienie dostępu zależy jedynie od tego, że próba się powiedzie w ten sposób, że dostęp do sieci telekomunikacyjnej (np. Internetu) jest dostarczony?

3) Czy art. 12 ust. 1 pierwszy człon zdania dyrektywy 2000/31 w związku z art. 2 lit. b) tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że dla »świadczenia« w rozumieniu omawianego art. 2 lit. b) [tej dyrektywy] wystarczające jest, że usługa społeczeństwa informacyjnego faktycznie zostanie udostępniona, tj. w konkretnym przypadku zostanie udostępniona niezabezpieczona [bezprzewodowa sieć lokalna] WLAN, czy np. wymagane jest oprócz tego również »promowanie«?

4) Czy art. 12 ust. 1 pierwszy człon zdania dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że »nie był odpowiedzialny za przekazywane informacje« oznacza, iż wszelkie roszczenia o zaniechanie, odszkodowanie, zapłatę kosztów wezwania do zaniechania naruszenia oraz opłat sądowych osoby, której dotyczy naruszenie praw autorskich, przeciwko dostawcy dostępu są co do zasady lub w każdym razie w odniesieniu do pierwszego stwierdzonego naruszenia praw autorskich wykluczone?

5) Czy art. 12 ust. 1 pierwszy człon zdania w związku z art. 12 ust. 3 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że państwa członkowskie nie mogą zezwolić sądowi krajowemu, aby wydał on w postępowaniu głównym zarządzenie przeciwko dostawcy dostępu, zgodnie z którym zaniecha on w przyszłości umożliwiania osobom trzecim udostępniania poprzez łącze internetowe określonego utworu chronionego prawem autorskim do pobierania poprzez internetową giełdę wymiany?

6) Czy art. 12 ust. 1 pierwszy człon zdania dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że w okolicznościach takich jak w niniejszej sprawie przed sądem odsyłającym należy zastosować regulację z art. 14 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2000/31 odpowiednio do roszczenia o zaniechanie?

7) Czy art. 12 ust. 1 pierwszy człon zdania dyrektywy 2000/31 w związku z art. 2 lit. b) tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że wymagania stawiane usługodawcy są spełnione w przypadku, gdy usługodawcą jest każda osoba fizyczna lub prawna, która dostarcza usługi społeczeństwa informacyjnego?

8) W przypadku odpowiedzi przeczącej na pytanie siódme: jakie dodatkowe wymagania należy ustanowić względem usługodawcy w ramach interpretacji art. 2 lit. b) dyrektywy 2000/31?

9) Czy art. 12 ust. 1 pierwszy człon zdania dyrektywy 2000/31 przy uwzględnieniu obowiązującego podstawowego prawa ochrony własności intelektualnej, które wynika z prawa własności (art. 17 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej), a także przy uwzględnieniu regulacji zawartych w dyrektywach 2001/29 i 2004/48, a także przy uwzględnieniu wolności informacji oraz praw podstawowych Unii Europejskiej w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej (art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej) należy interpretować w ten sposób, że nie jest on sprzeczny z orzeczeniem sądu krajowego […], jeżeli w tym orzeczeniu dostawca dostępu pod karą grzywny zostanie zobowiązany do tego, aby w przyszłości zaniechać umożliwiania osobom trzecim udostępniania przez konkretne łącze internetowe określonego utworu chronionego prawem autorskim lub jego części do pobierania poprzez internetową giełdę wymiany (*peer-to-peer*), i tym samym dostawcy dostępu zostanie pozostawiony wybór co do tego, jakich konkretnie środków technicznych użyć, aby spełnić to zarządzenie?

[10)] Czy obowiązuje to również wtedy, gdy dostawca dostępu może spełnić zakaz sądowy faktycznie tylko w ten sposób, że zablokuje łącze internetowe lub zabezpieczy je hasłem, lub też skontroluje bieżącą odnośną komunikację pod kątem tego, czy określony utwór chroniony prawem autorskim jest ponownie nieprawnie przekazywany, przy czym jest to pewne od […] początku, a nie wychodzi na jaw dopiero w ramach postępowania egzekucyjnego lub postępowania o ukaranie?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

34 Z wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynika, że poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający stara się ustalić, czy usługa taka jak świadczona przez powoda w sprawie w postępowaniu głównym, polegająca na udostępnianiu publicznej i bezpłatnej bezprzewodowej sieci telekomunikacyjnej, może być objęta zakresem stosowania art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31.

35 W tych okolicznościach należy rozumieć, iż poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 w związku z art. 2 lit. a) tej dyrektywy i w związku z art. 1 pkt 2 dyrektywy 98/34 należy interpretować w ten sposób, że świadczenie takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, wykonywane przez operatora sieci telekomunikacyjnej i polegające na bezpłatnym publicznym udostępnianiu tej sieci, stanowi „usługę społeczeństwa informacyjnego" w rozumieniu tego pierwszego przepisu.

36 Przede wszystkim należy zauważyć, że ani art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31, ani art. 2 tej dyrektywy nie zawiera definicji pojęcia „usługi społeczeństwa informacyjnego". Jednakże ten ostatni przepis odsyła w tym celu do dyrektywy 98/34.

37 W tym względzie, po pierwsze, z motywów 2 i 19 dyrektywy 98/48 wynika, że pojęcie „usługi" użyte w dyrektywie 98/34 należy interpretować jako mające to samo znaczenie co pojęcie zawarte w art. 57 TFUE. Na mocy tego art. 57 zaś „usługami" są w szczególności świadczenia wykonywane zwykle za wynagrodzeniem.

38 Po drugie, art. 1 pkt 2 dyrektywy 98/34 stanowi, że pojęcie „usługi społeczeństwa informacyjnego" obejmuje każdą usługę normalnie świadczoną za wynagrodzeniem, na odległość, drogą elektroniczną i na indywidualne żądanie odbiorcy usług.

39 W tych okolicznościach należy uznać, że usługi społeczeństwa informacyjnego, o których mowa w art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31, to wyłącznie usługi normalnie świadczone za wynagrodzeniem.

40 Stwierdzenie to jest potwierdzone motywem 18 dyrektywy 2000/31, który stanowi, że o ile usługi społeczeństwa informacyjnego nie ograniczają się wyłącznie do usług dających sposobność do zawierania umów online, lecz dotyczą także innych usług, o tyle warunkiem jest to, by usługi te stanowiły działalność gospodarczą.

41 Jednakże nie można wnioskować na tej podstawie, że świadczenie o charakterze gospodarczym realizowane bezpłatnie nie mogłoby nigdy stanowić „usługi społeczeństwa informacyjnego" w rozumieniu art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31. Wynagrodzenie za usługę świadczoną przez usługodawcę w ramach jego działalności gospodarczej niekoniecznie jest bowiem wypłacane przez osoby, które z nich korzystają (zob. podobnie wyrok z dnia 11 września 2014 r., Papasavvas, C-291/13, EU:C:2014:2209, pkt 28, 29).

42 Jest tak w szczególności, gdy bezpłatnie realizowane świadczenie jest wykonywane przez usługodawcę w celach reklamowych w odniesieniu do dóbr sprzedawanych lub usług świadczonych przez tego usługodawcę, gdyż koszt tej działalności jest wówczas zawarty w cenie sprzedaży tych dóbr lub usług (wyrok z dnia 26 kwietnia 1988 r., Bond van Adverteerders i in., 352/85, EU:C:1988:196, pkt 16; a także z dnia 11 kwietnia 2000 r., Deliège, C-51/96 i C-191/97, EU:C:2000:199, pkt 56).

43 W świetle powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, iż art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 w związku z art. 2 lit. a) tej dyrektywy i w związku z art. 1 pkt 2 dyrektywy 98/34 należy interpretować w ten sposób, że świadczenie takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym,

wykonywane przez operatora sieci telekomunikacyjnej i polegające na bezpłatnym publicznym udostępnianiu tej sieci, stanowi „usługę społeczeństwa informacyjnego" w rozumieniu tego pierwszego przepisu, gdy jest ono realizowane przez danego usługodawcę w celach reklamowych w odniesieniu do dóbr sprzedawanych lub usług świadczonych przez tego usługodawcę.

W przedmiocie pytań drugiego i trzeciego

44 Poprzez pytania drugie i trzecie, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że aby uznać, iż usługa, o której mowa w tym przepisie, polegająca na zapewnianiu dostępu do sieci telekomunikacyjnej, jest świadczona, dostęp ten musi być jedynie udostępniony, czy też muszą zostać spełnione wymogi dodatkowe.

45 Dokładniej sąd odsyłający chce ustalić, czy oprócz zapewniania dostępu do sieci telekomunikacyjnej konieczne jest, po pierwsze, by istniał stosunek umowny pomiędzy usługobiorcą a usługodawcą, a po drugie, by ten ostatni reklamował wspomniane świadczenie.

46 W tym względzie w pierwszej kolejności z brzmienia art. 12 dyrektywy 2000/31, zatytułowanego „Zwykły przekaz", wynika, że świadczenie usługi, o której mowa w tym przepisie, musi obejmować transmisję informacji w sieci telekomunikacyjnej.

47 Co więcej, wspomniany przepis określa, że wyłączenie odpowiedzialności przewidziane w tymże przepisie odnosi się tylko do przekazywanych informacji.

48 Wreszcie z motywu 42 dyrektywy 2000/31 wynika, że działanie polegające na „zwykłym przekazie" przybiera charakter czysto techniczny, automatyczny i bierny.

49 Wynika z tego, że zapewnianie dostępu do sieci telekomunikacyjnej nie musi przekraczać ram takiego działania technicznego, automatycznego i biernego zapewniającego wykonanie wymaganej transmisji informacji.

50 W drugiej kolejności ani z innych przepisów dyrektywy 2000/31, ani z celów przez nią zamierzonych nie wynika, by zapewnianie dostępu do sieci telekomunikacyjnej powinno spełniać dodatkowe warunki, takie jak istnienie stosunku umownego między usługobiorcą a usługodawcą tej usługi lub ponoszenie przez usługodawcę nakładów reklamowych w celu promowania wspomnianego świadczenia.

51 Wprawdzie można podnieść, że art. 2 lit. b) dyrektywy 2000/31 odnosi się w wersji zredagowanej w języku niemieckim do czasownika *anbieten*, który można rozumieć jako odnoszący się do idei oferowania i z tego względu do pewnej formy reklamy.

52 Jednakże konieczność stosowania, a zatem i jednolitej wykładni przepisów prawa Unii, wyklucza, by w razie wątpliwości treść danego przepisu była rozpatrywana w sposób oderwany w jednej z jego wersji, lecz przeciwnie, wymaga ona, by był on interpretowany i stosowany w świetle jego wersji istniejących w innych językach urzędowych (wyrok z dnia 9 czerwca 2011 r., Eleftheri tileorasi i Giannikos, C-52/10, EU:C:2011:374, pkt 23).

53 Inne zaś wersje językowe wspomnianego art. 2 lit. b), w szczególności w językach hiszpańskim, czeskim, angielskim, francuskim, włoskim, polskim lub słowackim, stosują czasowniki, które nie wyrażają takiej idei oferowania lub reklamowania.

54 W świetle powyższych rozważań na pytania drugie i trzecie należy odpowiedzieć, że art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że aby uznać, iż usługa, o której mowa w tym przepisie, polegająca na zapewnianiu dostępu do sieci telekomunikacyjnej, jest świadczona, dostęp ten nie musi przekraczać ram działania technicznego, automatycznego i biernego zapewniającego wykonanie wymaganej transmisji informacji, przy czym nie musi być spełniony żaden inny wymóg dodatkowy.

W przedmiocie pytania szóstego

55 Poprzez pytanie szóste, które należy rozpatrzyć w trzeciej kolejności, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że warunek przewidziany w art. 14 ust. 1 lit. b) tej dyrektywy stosuje się analogicznie do wspomnianego art. 12 ust. 1.

56 W tym względzie z samej struktury dyrektywy 2000/31 wynika, że prawodawca Unii zamierzał rozróżnić regulacje stosujące się do czynności zwykłego przekazu, przechowywania informacji w postaci zwanej „caching" i hostingu, gdyż czynności te są regulowane przez różne przepisy tej dyrektywy.

57 W tym kontekście z porównania art. 12 ust. 1, art. 13 ust. 1 i art. 14 ust. 1 wspomnianej dyrektywy wynika, że wyłączenia odpowiedzialności przewidziane w tych przepisach są podporządkowane odmiennym przesłankom stosowania w zależności od rodzaju danej czynności.

58 W szczególności art. 14 ust. 1 dyrektywy 2000/31, zatytułowany „Hosting", przewiduje między innymi, że aby skorzystać z określonego w tym przepisie wyłączenia odpowiedzialności, dostawcy usług hostingowych dla witryn internetowych muszą podjąć niezwłocznie odpowiednie działania w celu usunięcia informacji lub uniemożliwienia dostępu do niej, gdy uzyskają wiadomości o bezprawnym charakterze informacji lub zostaną o nich powiadomieni.

59 Artykuł 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 nie uzależnia natomiast wyłączenia odpowiedzialności, które przewiduje na rzecz dostawców dostępu do sieci telekomunikacyjnej, od poszanowania takiego warunku.

60 Ponadto, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 100 opinii, sytuacja dostawcy usług hostingowych dla witryny internetowej z jednej strony oraz sytuacja dostawcy dostępu do sieci telekomunikacyjnej z drugiej strony nie są podobne w świetle warunku określonego w art. 14 ust. 1 dyrektywy 2000/31.

61 Z motywu 42 tej dyrektywy wynika bowiem, że wyłączenia w dziedzinie odpowiedzialności określone we wspomnianej dyrektywie zostały przewidziane z uwagi na to, że czynności wykonywane przez określone różne kategorie podmiotów świadczących usługi, w szczególności przez dostawców dostępu do sieci telekomunikacyjnej i dostawców usług hostingowych dla witryn internetowych, przybierają charakter czysto techniczny, automatyczny i bierny oraz że w rezultacie usługodawcy ci nie posiadają wiedzy o informacjach w ten sposób przekazywanych lub przechowywanych ani kontroli nad nimi.

62 Przy tym usługa świadczona przez dostawcę usług hostingowych dla witryny internetowej, która polega na przechowywaniu informacji, rozciąga się w czasie. W rezultacie jest możliwe, że ten dostawca usług hostingowych uzyska wiadomości o bezprawnym charakterze pewnych informacji, które przechowuje, w chwili późniejszej od chwili przystąpienia do tego przechowania, gdy ciągle jest w stanie podjąć działanie mające na celu ich usunięcie lub uniemożliwienie dostępu do nich.

63 Natomiast, co się tyczy dostawcy dostępu do sieci telekomunikacyjnej, świadczona przez niego usługa przekazu informacji nie rozciąga się zwykle w czasie, tak że po dokonaniu transmisji informacji nie ma on nad nimi już żadnej kontroli. W tych okolicznościach dostawca dostępu do sieci

telekomunikacyjnej w przeciwieństwie do dostawcy usług hostingowych dla witryny internetowej nie jest często w stanie podjąć w późniejszej chwili działań mających na celu usunięcie lub uniemożliwienie dostępu do pewnych informacji.

64 W każdym razie z pkt 54 niniejszego wyroku wynika, że art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 nie przewiduje żadnego dodatkowego wymogu poza tym, by w odniesieniu do rozpatrywanej usługi był zapewniony dostęp do sieci telekomunikacyjnej, który to dostęp nie musi przekraczać ram działania technicznego, automatycznego i biernego zapewniającego wykonanie wymaganej transmisji informacji.

65 W świetle powyższych rozważań na pytanie szóste należy odpowiedzieć, iż art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że warunek przewidziany w art. 14 ust. 1 lit. b) tej dyrektywy nie stosuje się analogicznie do wspomnianego art. 12 ust. 1.

W przedmiocie pytań siódmego i ósmego

66 Poprzez pytania siódme i ósme, które należy rozpatrzyć łącznie w czwartej kolejności, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 w związku z art. 2 lit. b) tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że istnieją wymogi inne niż wymóg wymieniony w tym przepisie, którym podlega usługodawca zapewniający dostęp do sieci telekomunikacyjnej.

67 W tym względzie art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 w związku z art. 2 lit. b) tej dyrektywy przewiduje wyraźnie tylko jeden wymóg wobec takiego usługodawcy, mianowicie to, by był on osobą fizyczną lub prawną, która świadczy usługę społeczeństwa informacyjnego.

68 W tym względzie wspomniany motyw 41 stwierdza, że przyjmując dyrektywę 2000/31, prawodawca ustalił równowagę między różnymi interesami. Wynika z powyższego, że całą tę dyrektywę, a w szczególności jej art. 12 ust. 1 w związku z jej art. 2 lit. b), należy uznać za wyraz tej równowagi ustalonej przez wspomnianego prawodawcę.

69 W tych okolicznościach zadaniem Trybunału nie jest zastąpienie prawodawcy Unii i uzależnienie stosowania tego przepisu od przesłanek, których ten ostatni nie przewidział.

70 Uzależnienie przewidzianego w art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 wyłączenia od spełnienia wymogów, których prawodawca Unii wyraźnie nie przewidział, mogłoby skutkować podważeniem tej równowagi.

71 W świetle powyższych rozważań na pytania siódme i ósme należy odpowiedzieć, iż art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 w związku z art. 2 lit. b) tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że poza wymogiem wymienionym w tym przepisie nie istnieją inne wymogi, którym podlega usługodawca zapewniający dostęp do sieci telekomunikacyjnej.

W przedmiocie pytania czwartego

72 Poprzez pytanie czwarte, które należy rozpatrzyć w piątej kolejności, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, by osoba poszkodowana przez naruszenie jej praw do utworu żądała zakazania kontynuowania tego naruszenia, odszkodowania oraz zasądzenia kosztów wezwania do zaniechania naruszenia oraz kosztów sądowych od dostawcy dostępu do sieci telekomunikacyjnej, którego usługi wykorzystano do dokonania tego naruszenia.

73 W tym względzie należy przypomnieć, że art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 określa, że państwa członkowskie powinny zapewnić, żeby usługodawcy zapewniający dostęp do sieci telekomunikacyjnej nie byli odpowiedzialni za informacje, które zostały im przekazane przez usługobiorców tej usługi,

w razie spełnienia trzech przesłanek wymienionych w tym przepisie, mianowicie jeśli usługodawcy ci nie są inicjatorami takiego przekazu, nie wybierają odbiorcy tego przekazu i nie wybierają ani nie modyfikują informacji zawartych w przekazie.

74 Wynika z tego, że jeśli wspomniane przesłanki są spełnione, usługodawca zapewniający dostęp do sieci telekomunikacyjnej nie ponosi odpowiedzialności i tym samym w każdym przypadku wykluczone jest, by podmiot prawa autorskiego mógł żądać od tego usługodawcy odszkodowania na tej podstawie, że łącze do tej sieci zostało użyte przez osoby trzecie do naruszenia jego praw.

75 W konsekwencji jest również w każdym przypadku wykluczone, by podmiot prawa autorskiego mógł żądać zwrotu kosztów wezwania do zaniechania naruszenia lub kosztów sądowych poniesionych w związku z roszczeniem odszkodowawczym. By takie roszczenie akcesoryjne było zasadne, wymagane jest bowiem, aby samo roszczenie główne było zasadne, co jest wykluczone przez art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31.

76 Przy tym art. 12 ust. 3 dyrektywy 2000/31 uściśla, że artykuł ten nie ma wpływu na możliwość wymagania od usługodawcy przez sąd krajowy lub organ administracyjny, żeby przerwał on naruszanie praw autorskich lub mu zapobiegł.

77 W rezultacie, jeśli naruszenie zostało dokonane przez osobę trzecią za pośrednictwem łącza internetowego, które zostało udostępnione mu przez dostawcę dostępu do sieci telekomunikacyjnej, art. 12 ust. 1 wspomnianej dyrektywy nie stoi na przeszkodzie temu, by osoba poszkodowana przez to naruszenie żądała od organu lub sądu krajowego, by zakazać temu dostawcy umożliwiania kontynuowania tego naruszenia.

78 W konsekwencji należy uznać, że art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31, rozpatrywany oddzielnie, także nie wyklucza, by ta sama osoba mogła żądać zwrotu kosztów wezwania do zaniechania naruszenia i kosztów sądowych poniesionych w związku z żądaniem takim jak żądanie przywołane w poprzednim punkcie.

79 W świetle powyższych rozważań na pytanie czwarte należy odpowiedzieć, że art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, by osoba, która została poszkodowana przez naruszenie jej praw do utworu, mogła żądać od dostawcy dostępu do sieci telekomunikacyjnej odszkodowania na tej podstawie, iż jeden z tych dostępów został użyty przez osoby trzecie do naruszenia jej praw, a także zwrotu kosztów wezwania do zaniechania naruszenia i kosztów sądowych poniesionych w związku z jej roszczeniem odszkodowawczym. Natomiast przepis ten należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, by osoba ta żądała zakazania kontynuowania tego naruszenia, a także zasądzenia kosztów wezwania do zaniechania naruszenia oraz kosztów sądowych od dostawcy dostępu do sieci telekomunikacyjnej, którego usługi wykorzystano do dokonania tego naruszenia, w razie gdy roszczenia te dotyczą wydanego przez organ lub sąd krajowy nakazu, na podstawie którego usługodawca jest zobowiązany zaprzestać umożliwiania kontynuowania wspomnianego naruszenia, lub następują po takim nakazie.

W przedmiocie pytań piątego, dziewiątego i dziesiątego

80 Poprzez pytania piąte, dziewiąte i dziesiąte, które należy rozpatrzeć łącznie w szóstej kolejności, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 w związku z art. 12 ust. 3 tej dyrektywy należy interpretować przy uwzględnieniu wymogów wynikających z ochrony praw podstawowych oraz przepisów przewidzianych dyrektywami 2001/29 i 2004/48 w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie wydaniu nakazu, takiego jak w postępowaniu głównym, wymagającego pod rygorem grzywny od dostawcy dostępu do sieci telekomunikacyjnej pozwalającej ogółowi na łączenie się z Internetem, uniemożliwienia osobom trzecim publicznego udostępniania za pomocą tego łącza internetowego określonego utworu lub jego części chronionych prawem autorskim do pobierania

poprzez internetową giełdę wymiany (*peer-to-peer*), gdy dostawca ten ma wprawdzie wybór co do tego, jakich środków technicznych użyć, aby zastosować się do tego nakazu, lecz jest już ustalone, że jedyne środki, których może on w praktyce użyć, obejmują wyłączenie łącza internetowego lub zabezpieczenie go hasłem, lub badanie wszystkich informacji przekazywanych za pośrednictwem tego łącza.

81 Przede wszystkim jest bezsporne, że nakaz, taki jak rozważany przez sąd odsyłający w sprawie w postępowaniu głównym, z uwagi na to, że wymaga od dostawcy dostępu do danej sieci telekomunikacyjnej, by zapobiegł powtarzaniu naruszania prawa pokrewnego prawu autorskiemu, jest objęty ochroną prawa podstawowego do ochrony własności intelektualnej, o którym mowa w art. 17 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą").

82 Ponadto z uwagi na to, że z jednej strony wspomniany nakaz jest obwarowany wobec wspomnianego dostawcy dostępu przymusem, który może mieć wpływ na prowadzoną przez niego działalność gospodarczą, a z drugiej strony nakaz ten może ograniczyć przysługującą odbiorcom takiej usługi swobodę korzystania z dostępu do Internetu, należy stwierdzić, że narusza on prawo dostawcy do wolności prowadzenia działalności gospodarczej, chronione na mocy art. 16 karty, oraz prawo odbiorców do wolności informacji, której ochrona jest zapewniona przez art. 11 karty.

83 Gdy zaś kilka praw podstawowych chronionych prawem Unii konkuruje ze sobą, na danym organie lub sądzie krajowym spoczywa obowiązek zadbania o to, by zapewnić odpowiednią równowagę pomiędzy tymi prawami (zob. podobnie wyrok z dnia 29 stycznia 2008 r., Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, pkt 68, 70).

84 W tym względzie Trybunał orzekł już, że nakaz, który pozostawia dostawcy dostępu do sieci telekomunikacyjnej swobodę określenia konkretnych kroków wymagających podjęcia w celu osiągnięcia założonego rezultatu, jest w stanie pod pewnymi warunkami doprowadzić do tej odpowiedniej równowagi (zob. podobnie wyrok z dnia 27 marca 2014 r., UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, pkt 62, 63).

85 W niniejszym przypadku z wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynika, że sąd odsyłający wychodzi z założenia, że środki, których może w praktyce użyć adresat nakazu, ograniczają się do trzech, mianowicie badania wszystkich informacji przekazywanych za pośrednictwem łącza internetowego, wyłączenia tego łącza lub zabezpieczenia go hasłem.

86 To zatem wyłączenie na podstawie tych trzech środków rozważanych przez sąd odsyłający Trybunał zbada zgodność rozważanego nakazu z prawem Unii.

87 Jeśli chodzi, po pierwsze, o nadzór nad wszystkimi przekazywanymi informacjami, środek taki należy od razu wykluczyć, gdyż jest on sprzeczny z art. 15 ust. 1 dyrektywy 2000/31, który zakazuje nakładania w szczególności na dostawców dostępu do sieci telekomunikacyjnej ogólnego obowiązku nadzorowania informacji, które ci przekazują.

88 W odniesieniu, po drugie, do środka polegającego na zupełnym wyłączeniu łącza internetowego, należy stwierdzić, że jego zastosowanie pociągałoby za sobą istotne naruszenie wolności prowadzenia działalności gospodarczej przez osobę, która, choćby akcesoryjnie, prowadzi działalność gospodarczą polegającą na dostarczaniu dostępu do Internetu, wskutek faktycznie nałożenia na niego całkowitego zakazu kontynuowania tej działalności w celu zaradzenia ograniczonemu naruszaniu prawa autorskiego bez rozważenia użycia środków w mniejszym stopniu naruszających tę wolność.

89 W tych okolicznościach środek taki należy uznać za niespełniający wymogu zapewnienia odpowiedniej równowagi między prawami podstawowymi, które należy pogodzić (zob. podobnie w odniesieniu do nakazu sądowego wyrok z dnia 24 listopada 2011 r., Scarlet Extended, C-70/10, EU:C:2011:771, pkt 49; a także analogicznie wyrok z dnia 16 lipca 2015 r., Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, pkt 35, 41).

90 Co się tyczy, po trzecie, środka polegającego na zabezpieczeniu łącza internetowego hasłem, należy zauważyć, że środek ten może ograniczyć zarówno prawo do wolności prowadzenia działalności gospodarczej przez usługodawcę dostarczającego usługę dostępu do sieci telekomunikacyjnej, jak i prawo do wolności informacji przysługujące odbiorcom tej usługi.

91 Wszelako należy stwierdzić, w pierwszej kolejności, że taki środek nie narusza istotnej treści prawa do wolności prowadzenia działalności gospodarczej przez dostawcę dostępu do sieci telekomunikacyjnej, gdyż ogranicza się do ukształtowania w sposób marginalny jednego z technicznych sposobów wykonywania działalności tego dostawcy.

92 W drugiej kolejności nie wydaje się, by środek polegający na zabezpieczeniu łącza internetowego mógł naruszyć istotną treść prawa do wolności informacji przysługującego odbiorcom usługi dostępu do sieci Internet, gdyż ogranicza on się do wymogu, by ci ostatni zwrócili się o przekazanie hasła, przy założeniu ponadto, że łącze to stanowi tylko jeden spośród innych sposobów uzyskania dostępu do Internetu.

93 W trzeciej kolejności z orzecznictwa wynika wprawdzie, że środek użyty musi być precyzyjny w tym sensie, że musi służyć położeniu kresu naruszaniu przez osoby trzecie prawa autorskiego lub prawa pokrewnego w taki sposób, aby nie miało to wpływu na możliwość uzyskania legalnego dostępu do informacji przez użytkowników Internetu korzystających z usług tego dostawcy. W przeciwnym wypadku ingerencja tego dostawcy w wolność informacji tych użytkowników byłaby nieuzasadniona w kontekście realizowanego celu (wyrok z dnia 27 marca 2014 r., UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, pkt 56).

94 Jednakże nie wydaje się, by środek użyty przez dostawcę dostępu do sieci telekomunikacyjnej polegający na zabezpieczeniu łącza tej sieci z Internetem mógł wpłynąć na możliwość uzyskiwania legalnego dostępu do informacji, którą dysponują użytkownicy Internetu korzystający z usług tego dostawcy, gdyż nie prowadzi on do żadnej blokady witryny internetowej.

95 W czwartej kolejności Trybunał orzekł już, że środki przyjęte przez adresata nakazu takiego jak nakaz sporny w postępowaniu głównym w ramach jego wykonania muszą być dostatecznie skuteczne, by zapewnić skuteczną ochronę przedmiotowego prawa podstawowego, to znaczy muszą mieć skutek w postaci zapobiegania szukaniu dostępu do przedmiotów objętych ochroną, na który nie udzielono zgody, bądź przynajmniej uczynienia tego trudno wykonalnym i poważnie zniechęcać użytkowników Internetu korzystających z usług adresata tego nakazu do szukania dostępu do przedmiotów udostępnionych im z naruszeniem tego prawa podstawowego (wyrok z dnia 27 marca 2014 r., UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, pkt 62).

96 W tym względzie należy stwierdzić, że środek polegający na zabezpieczeniu łącza internetowego hasłem może zniechęcić użytkowników tego łącza do naruszania prawa autorskiego lub praw pokrewnych, o ile użytkownicy ci są zobowiązani ujawnić swoją tożsamość w celu uzyskania wymaganego hasła i nie mogą zatem działać anonimowo, czego sprawdzenie należy do sądu odsyłającego.

97 W piątej kolejności należy przypomnieć, że według sądu odsyłającego poza trzema przywołanymi przez niego środkami nie istnieje żaden inny środek, który mógłby wdrożyć dostawca dostępu do sieci telekomunikacyjnej, takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, aby zastosować się do nakazu takiego jak rozpatrywany w postępowaniu głównym.

98 Jako że pozostałe dwa środki zostały odrzucone przez Trybunał, uznanie, że dostawca dostępu do sieci telekomunikacyjnej nie musi zabezpieczyć swojego łącza internetowego, prowadziłoby zatem do pozbawienia prawa podstawowego do własności intelektualnej wszelkiej ochrony, co byłoby sprzeczne z koncepcją odpowiedniej równowagi (zob. analogicznie wyrok z dnia 16 lipca 2015 r., Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, pkt 37, 38).

99 W tych okolicznościach środek mający na celu zabezpieczenie łącza internetowego hasłem należy uznać za konieczny w celu zapewnienia skutecznej ochrony prawa podstawowego do ochrony własności intelektualnej.

100 Z powyższych rozważań wynika, że w okolicznościach sprecyzowanych w niniejszym wyroku środek polegający na zabezpieczeniu łącza należy uznać za umożliwiający osiągnięcie odpowiedniej równowagi pomiędzy z jednej strony prawem podstawowym do ochrony własności intelektualnej a z drugiej strony prawem do wolności prowadzenia działalności gospodarczej przez usługodawcę dostarczającego usługę dostępu do sieci telekomunikacyjnej oraz prawem do wolności informacji przysługującym odbiorcom tej usługi.

101 W rezultacie na zadane pytania piąte, dziewiąte i dziesiąte należy odpowiedzieć, że art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 w związku z art. 12 ust. 3 tej dyrektywy należy interpretować przy uwzględnieniu wymogów wynikających z ochrony praw podstawowych oraz przepisów przewidzianych dyrektywami 2001/29 i 2004/48 w ten sposób, że nie stoi on w zasadzie na przeszkodzie wydaniu nakazu, takiego jak w postępowaniu głównym, wymagającego pod rygorem grzywny od dostawcy dostępu do sieci telekomunikacyjnej pozwalającej ogółowi na łączenie się z Internetem uniemożliwienia osobom trzecim publicznego udostępniania za pomocą tego łącza internetowego określonego utworu lub jego części chronionych prawem autorskim do pobierania poprzez internetową giełdę wymiany (*peer-to-peer*), gdy dostawca ten ma wybór co do tego, jakich środków technicznych użyć, aby zastosować się do tego nakazu, nawet jeśli wybór ten ogranicza się do jednego środka polegającego na zabezpieczeniu łącza internetowego hasłem, o ile użytkownicy tej sieci są zobowiązani ujawnić swoją tożsamość w celu uzyskania wymaganego hasła i nie mogą zatem działać anonimowo, czego sprawdzenie należy do sądu odsyłającego.

W przedmiocie kosztów

102 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywy o handlu elektronicznym) w związku z art. 2 lit. a) tej dyrektywy i art. 1 pkt 2 dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego, zmienionej dyrektywą 98/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 lipca 1998 r., należy interpretować w ten sposób, że świadczenie takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, wykonywane przez operatora sieci telekomunikacyjnej i polegające na bezpłatnym publicznym udostępnianiu tej sieci, stanowi „usługę społeczeństwa informacyjnego” w rozumieniu tego pierwszego przepisu, gdy jest ono realizowane przez danego usługodawcę w celach reklamowych w odniesieniu do dóbr sprzedawanych lub usług świadczonych przez tego usługodawcę.**

2) **Artykuł 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że aby uznać, iż usługa, o której mowa w tym przepisie, polegająca na zapewnianiu dostępu do sieci telekomunikacyjnej, jest świadczona, dostęp ten nie musi przekraczać ram działania technicznego, automatycznego i biernego zapewniającego wykonanie wymaganej transmisji informacji, przy czym nie musi być spełniony żaden inny wymóg dodatkowy.**

3) **Artykuł 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że warunek przewidziany w art. 14 ust. 1 lit. b) tej dyrektywy nie stosuje się analogicznie do wspomnianego art. 12 ust. 1.**

4) **Artykuł 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 w związku z art. 2 lit. b) tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że poza wymogiem wymienionym w tym przepisie nie istnieją inne wymogi, którym podlega usługodawca zapewniający dostęp do sieci telekomunikacyjnej.**

5) **Artykuł 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, by osoba, która została poszkodowana przez naruszenie jej praw do utworu, mogła żądać od dostawcy dostępu do sieci telekomunikacyjnej odszkodowania na tej podstawie, iż jeden z tych dostępów został użyty przez osoby trzecie do naruszenia jej praw, a także zwrotu kosztów wezwania do zaniechania naruszenia i kosztów sądowych poniesionych w związku z jej roszczeniem odszkodowawczym. Natomiast przepis ten należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, by osoba ta żądała zakazania kontynuowania tego naruszenia, a także zasądzenia kosztów wezwania do zaniechania naruszenia oraz kosztów sądowych od dostawcy dostępu do sieci telekomunikacyjnej, którego usługi wykorzystano do dokonania tego naruszenia, w razie gdy roszczenia te dotyczą wydanego przez organ lub sąd krajowy nakazu, na podstawie którego usługodawca jest zobowiązany zaprzestać umożliwiania kontynuowania wspomnianego naruszenia, lub następują po takim nakazie.**

6) **Artykuł 12 ust. 1 dyrektywy 2000/31 w związku z art. 12 ust. 3 tej dyrektywy należy interpretować przy uwzględnieniu wymogów wynikających z ochrony praw podstawowych oraz przepisów przewidzianych dyrektywami 2001/29 i 2004/48 w ten sposób, że nie stoi on w zasadzie na przeszkodzie wydaniu nakazu, takiego jak w postępowaniu głównym, który pod rygorem grzywny wymaga od dostawcy dostępu do sieci telekomunikacyjnej pozwalającej ogółowi na łączenie się z Internetem uniemożliwienia osobom trzecim publicznego udostępniania za pomocą tego łącza internetowego określonego utworu lub jego części chronionych prawem autorskim do pobierania poprzez internetową giełdę wymiany (*peer-to-peer*), gdy dostawca ten ma wybór co do tego, jakich środków technicznych użyć, aby zastosować się do tego nakazu, nawet jeśli wybór ten ogranicza się do jednego środka polegającego na zabezpieczeniu łącza internetowego hasłem, o ile użytkownicy tej sieci są zobowiązani ujawnić swoją tożsamość w celu uzyskania wymaganego hasła i nie mogą zatem działać anonimowo, czego sprawdzenie należy do sądu odsyłającego.**

Podpisy